

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

352.051 1918 Hlo

Szerző: Hock J.

Cím: A pesti városatyák albuma

Forrás: A Hétfé

Bp

(Hely)

1918. X. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Pesti városatyák albuma

XLVI.

Hock János

Valaki, akit nem kelt a pesti népnek bemutatni. A gyengébbek is tudják a radikálisok hitközségének erről a kedvenc és szeretett hitazonosáról, hogy ő a legderekből és legrokonszenvesebb plébános széles hazában. Szűkebb hazájában, a kies Józsefvárosban pedig ismeri és nagyon szereti minden gyereket, bérmaszút, házasság vagy ezüst- és aranylakodalmas pár, aki csak valaha megfordult János pap Baross-utcai eklézsiáján. A keresztény Józsefváros atyja Hock János, minden hívének barátja, testvére, tudja a bajaikat, a gondjait és ha egyébbel nem könnyíthet rajtuk, legalább jószóval segít. Ugy ismeri a Józsefvárost, mint a mellényét: Keresztényt, reformátust, zsidót egyaránt és soha sem tett közöttük lényegesebb különbséget. Nem valóság szerint osztályozza az embereket, tiszteli a mások klienseit is, sőt egész városi politikai szereplése bizonyos szoros harmóniában áll a haladó zsidó elemmel, amely iránt szimpátiáját nem is rejti véka alá. A magyar plébánosok között ő a Szász Zoltán. Vajha, ez a felvilágosult szellem élne tovább az utódaiban is...

Hock János régóta országos név és voltaképpen nagyon kevés szüksége volt a Hűvös Ivánék barátságára. Nem is tart velük igazi bensős kapcsolatot, csak épen, hogy ápolja az egyetértés erényét, hiszen ők is az Ur Jézus terem-

ményei és nem ártott meg neki soha, hogy jóba volt velük. Legalább a város politikai célok elérésében nem. Ellenben bizonyos az is, hogy a Józsefvárosnak inkább volt szüksége Hockra, mint neki erre a plébánosi stallumra. Tény, hogy a józsefvárosi izraelita városatyák is nagyban tölték a szekerét, amikor a proletár Kó-bánya plébániáját felcserélte az előkelőbb józsefvárossal. Bizonyos, hogy ez egyszer olyasmit cselekedtek, ami nagyon javára van az egész Józsefvárosnak. Nem mintha nekünk fontos volna, hogy a Józsefvárosnak jó papja legyen. Hock János polgártárs hiányzott nagyon a Józsefvárosból, amelynek közéleté sivar volt és dermesztően rideg, mint a havasok hűvös, kietlen csucai. Az ő szava és szelleme mégis valami nemes ihletet, felki melegséget árasztott magából a Józsefvárosi Kör és vidékén. Arról igazán nem ő tehet, hogy ez a szellem nem volt tulságosan ragadós...

Hock János a városi politikában azért tartott a zsidókkal, mert érezte, hogy ebben az elemben van a legtöbb fogékonyság a haladás iránt, a legtöbb lendület a cselekvésre és fejlődésre. Ez vonzotta hozzájuk elsősorban. Hock

János zsidó temperamentum a szónak legjobb értelmében. Egyedül a vérbeli zsidó Vázsonyi mérkőzhetett volna vele modern várospolitikai gondolkodás tekintetében, de a városi politikában mindig egymás mellett voltak, teljesen megértették egymást és amikor 1916 októberében Vázsonyi kimondatta ezzel a közgyűléssel a saját halálos ítéletét, amikor állást foglaltatott a községi választójog általánosítása és a virilizmus eltörlése ügyében, Hock János volt az, aki ragyogó szónoklattal támogatta a közgyűlé-

sen, — nyolcvan egynéhány vegyes felekezeti városatyával szemben, akiknek egy korrumpált keresztény férfiú, dr. Gaár Vilmos kuriai bíró volt a vezérszónokuk. Akkor a józsefvárosiak nagyrésze nem mert ellenezavazni Vázsonyi javaslatának s ez volt Hock János legnagyobb közgyűlési sikere. Ugyanakkor lefelezte Polónyi Gézátt, hogy igazságügyminiszter korában milyen alattomos és gonosz módon intrikált a főváros ellen, még titkos konventikufumót is tartott a lakásán, hogy a parlamentben megakadályozza a főváros anyagi felsegítését. Mindezen azonban régen volt, azóta Vázsonyi is nagyon eltávolodott Hocktól és nem lehet mondani, hogy Hockban lett volna a hiba, Polónyi pedig azóta a fővárosi közmunkák tanácsának elnöke lett és — kacagj bajazzó! — «Budapest barátja»... Vajjon mit érezhet magában Hock János, amikor látnia kell, mint használja fel ez az öreg politikai csirkefogó a legjobb magyar írókat és újságírókat, Budapest igazi barátait falazóul ehhez a legujabb köpenicki szerepléséhez!?

A közéletmezés háborus bajai körül is halottuk olykor egy-egy felszólalását, néhány megragadó szót Hock Jánostól, de ilyen dolgokban nem produkált valami nagyot a közgyűlésen. A tanítók nyomorúságos fizetésrendezésénél is csak a katolikus hitoktatók bérének felemeléséért szólalt fel. Tulságosan jóban volt Bárczyval is, részben ugyanezért szerette, amit Vázsonyi is méltányolt Bárczyban, a modern koncepciójáért. A közgyűlésen bizony sokat lazsált Hock János, mintha csak nem tartotta volna illónak, hogy pap létére a népnemor leküzdéséért tartósan harcoljon, kellemetlen ember le-

K. gyen. Nem volt talán inyére, hogy szocialistákat pótolja, a szemétkben sem akart turkálni és miként Vázsonyi, ő is sok mindenért szemet hunyt Bárczynak és az atyátársaknak. Kedvenc szokása, hogy hátul kilógó piros babos kendővel s az orra körül némi feltűnő tubákmaradványokkal odatámaszkodják a közgyűlés elnöki emelvényéhez, megtámassza Bárczy elnöki székét...

Inkább a kerületében, közvetlenül tett sok jót polgártársaival Hock János. A közgyűlésen diplomata volt, pap, jó barát, vagy talán nem is ismerte fel eddig egészen azt a szerepet, a mely politikai ~~gy~~éniségéből folynék. A Károlyi-pártnak ő az egyetlen képviselője a főváros közgyűlésén s a Károlyi-párt is csak az idők folyamán, lassan érkezett el a maga szociális és demokrata programjának kiépítéséhez és nem is tudott azelőtt gyökeret verni Budapesten. Vázsonyival az országos választójogért is sokáig együtt küzdött és a Központi Demokrata kör falai ritkán reszkettek meg olyan tapsviharoktól, mint amilyeneket Hock János izzó

beszédei keltettek a boldogtalan emlékü választójogi blokk ülésein. Hock János csak addig követte Vázsonyit, amíg jó uton haladt. Ma már sokkal tovább tart és kiszakította magát eddigi életéből. Vázsonyi elpuskázta magát, Hock János ellenben ma a legmodernebb politikus, aki benül a főváros törvényhatóságában, hiszen közülük egyedül ő látott elébe az idők hatalmas fordulatának. Hock János ma már nem barátkozik, nem udvarol a sajtónak sem, de ott jár a békés, demokrata, szabad új Magyarország barrikádjainak ormán. Hock János nyilván sohasem lesz püspök, legfőbb országgyűlési képviselő és hihetőleg komoly, nagy elelnzéki szónoka a közgyűlésnek s még a papi mivoltát is elfelejtjük neki, hiszen a jövő Magyarországnak isteni ígét hirdette, amikor itt még antidemokratikus jelszavakat és hazasúrulást kiabáltak az emberek. János pap most a legbátrabb energia, a legszebb emberi és történelmi fellángolás, a leghaladottabb pesti ember a gyászos magyar parlamentben. Szeretni kell ma ezt a pesti plébánost...